

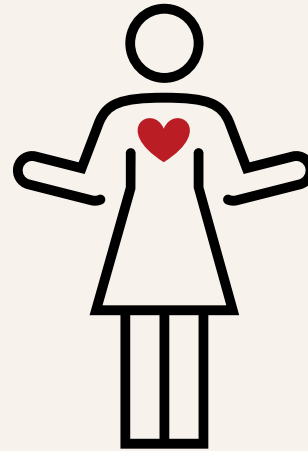
De största förändringarna med reformen:

Region

Vård och behandling

Regionerna får ansvar för **all vård och behandling** för skadligt bruk och beroende. För alla åldrar, alla vårdnivåer.

Behandling av skadligt bruk och beroende **ska ske samtidigt och samordnat** med behandling av psykisk ohälsa, psykisk sjukdom.

Kommun

Sociala stödinsatser

Socialtjänstens uppdrag förtydligas: kommunerna ska ansvara för sociala stödinsatser, som boende med mera.

Socialtjänstens ska även **stärka den enskildes resurser**. Delta i samhället, leva som andra.

Region och kommun tillsammans

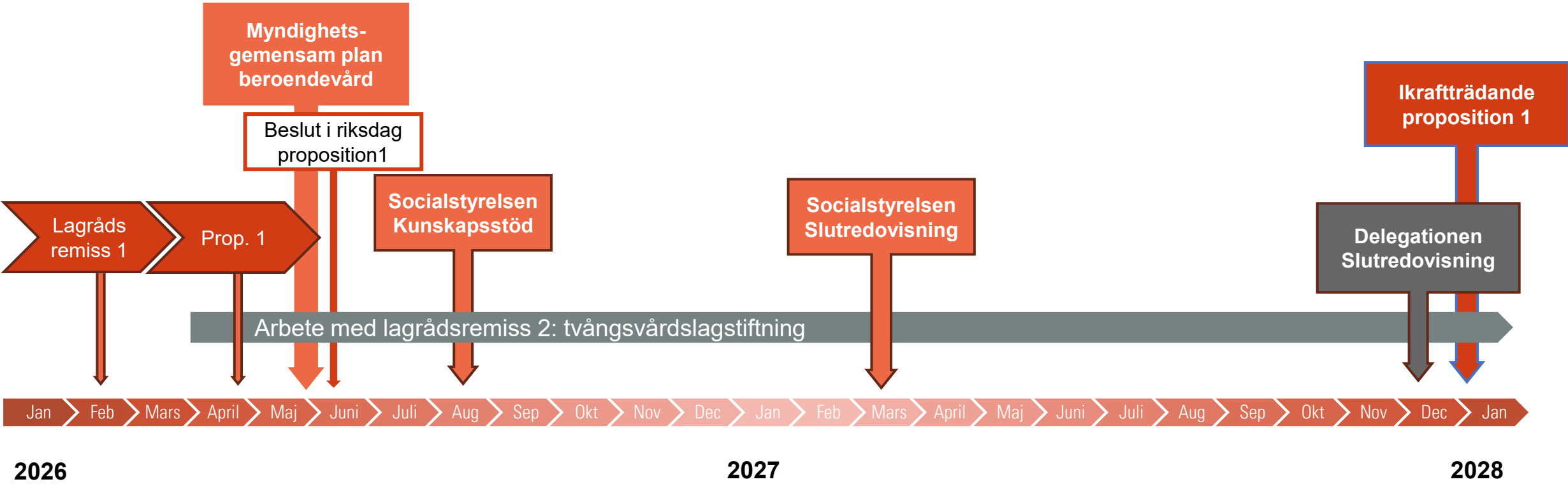
En samordnad vård- och stödverksamhet

Lagkrav på att region och kommun ska bedriva en gemensam samordnad vård- och stödverksamhet. Verksamheten ska erbjuda samordnade socialtjänstinsatser och hälso- och sjukvårdsinsatser till personer som har särskilda behov av samordning under en längre tid på grund av en psykisk funktionsnedsättning.

Reformens tio bärande delar:

1. **Regionernas hälso- och sjukvård** ska ansvara för all behandling av skadligt bruk och beroende för alla åldrar och på alla vårdnivåer.
  2. För personer med samsjuklighet ska behandling av skadligt bruk eller beroende **samordnas** med annan psykiatrisk behandling.
  3. **Sprututbyte** ska utvecklas till lågtröskelmottagningar i alla regioner.
  4. **Socialtjänsten** ska fokusera på förebyggande arbete, sociala stödinsatser, anhörigstöd och barn/unga.
  5. Regionerna ska ansvara för **hälso- och sjukvård på HVB-hem**.
  6. En **samordnad vård- och stödverksamhet** ska finnas i hela landet för personer med samsjuklighet och stora samordningsbehov.
  7. Tillgången till **personliga ombud** ska öka.
  8. Ett nationellt program för **brukarinflytande och minskad stigmatisering** ska införas. **Missbruk avskaffas som begrepp**, och ersätts av skadligt bruk och beroende.
  9. Uppföljning av området ska ske utifrån **målbilder framtagna med brukare och anhöriga**.
  10. En **ny tvångsvårdslagstiftning** där hälso- och sjukvården ansvarar för tvångsvård vid beroende ska utformas.
-

TIDSLINJE SAMSJUKLIGHETSREFORMEN

SOCIALSTYRELSEN HAR FÅTT SOM UPPDRAG ATT STÖDJA INFÖRANDET

Socialstyrelsen ska bland annat

- uppdatera nationella riktlinjer för skadligt bruk och beroende
- ta fram kunskapsstöd för samordningen med andra psykiatriska tillstånd inom hälso- och sjukvården
- ge stöd för integrerade verksamheter och arbetssätt för barn och vuxna
- uppdatera befintliga kunskapsstöd om stöd till anhöriga, och öka kännedomen om befintliga kunskapsstöd
- ta fram statistikunderlag som kan ligga till grund för lägesbilder
- ta fram eller tillgängliggöra befintliga webbutbildningar och andra digitala stöd för kompetensutveckling
- informera om reformen

Senast den 31 mars 2027 redogöra för det arbete som genomförts

Samlingssida för Socialstyrelsens arbete med reformen Samsjuklighetsreformen – Socialstyrelsen

[Start](#) > [Kunskapsstöd och regler](#) > [Områden](#) > [Samsjuklighetsreformen](#)

Samsjuklighetsreformen

Samsjuklighetsreformen innebär att ansvaret för vård och stöd till personer med skadligt bruk eller beroende och andra psykiatriska tillstånd förändras. Målet är att vården och stödet ska bli mer sammanhållet och utgå från individens behov. Reformen börjar gälla i januari 2028.

Kort om samsjuklighetsreformen

Vilka berörs:

Innehåll på sidan

[Det här är samsjuklighetsreformen](#)

[Därför genomförs reformen](#)

[Det här förändras](#)

[Socialstyrelsen har i uppdrag att stödja reformen](#)

Fortsatt arbete i delprojektet

- Publicering skriften september
- FAQ och Webinarier läggs upp på till den nya hemsidan
  - Om HVB
  - Om primärvårdens roll
- Barnversion av skriften november
  - Workshop med interna sakkunniga
  - Workshop med externa intressenter och samarbetspartners

Vad bör räknas som behandling respektive stöd?

En skrift för att underlätta hälso- och sjukvårdens
och socialtjänstens arbete med reformen om en
mer sammanhållen vård för personer med
skadligt bruk eller beroende

[HTTPS://WWW.SOCIALSTYRELSEN.SE/PUBLIKATIONER/BEHANDLING-OC-STOD--EN-SKRIFT-FOR-HALSO--OCH-SJUKVARDEN-SAMT-SOCIALTJANSTEN-2026-9-10391/](https://www.socialstyrelsen.se/publikationer/behandling-och-stod--en-skrift-for-halso--och-sjukvarden-samt-socialtjansten-2026-9-10391/)

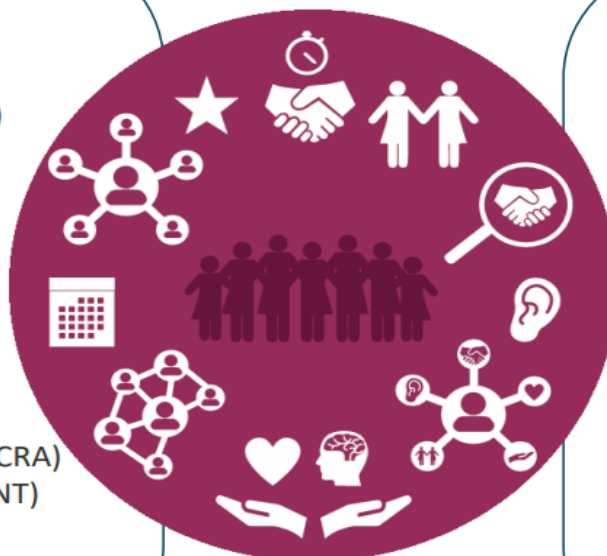
Behandling

Psykologisk behandling

- Motivationshöjande behandling (MET)
- Kognitiv beteendeterapi (KBT)
- Psykodynamisk terapi (PDT)
- Interaktionell terapi (IPT)
- Nätverks- och parterapi (som tillägg)

Psykosocial behandling

- Återfallsprevention
- Tolvstegsbehandling
- Community reinforcement approach (CRA)
- Social behaviour network therapy (SBNT)
- MATRIX-programmet

Sociala stödinsatser

Personellt boendestöd

- Boendestöd

Modeller för boendeinsatser vid hemlöshet

- Vårdkedja
- Bostad Först

Stöd till sysselsättning

- Arbetsförberedande träningsmodeller
- Individual placement and support (IPS)

Socialt stöd till anhöriga

- AI- eller Nar-anon-inspirerade stödprogram
- Coping skills training
- CRAFT

Samordning av vård och stöd

- Individuell case management i form av strengths model
- Case management i form av integrerade eller samverkande team (exempelvis ACT-modellen)

Finansiering och stöd till genomförande

Samsjuklighetsreformen

- Förberedande insatser för att stödja reformen
50 miljoner kr avsätts 2026, planering för 2027 pågår
- Omfördelning generella statsbidragen BP 2027 – har aviserats i propositionen, dialog förs med SKR
- 400 miljoner beräknas under fem år 2027-2031 – dialog förs med SKR

Nationell plan för beroendevården

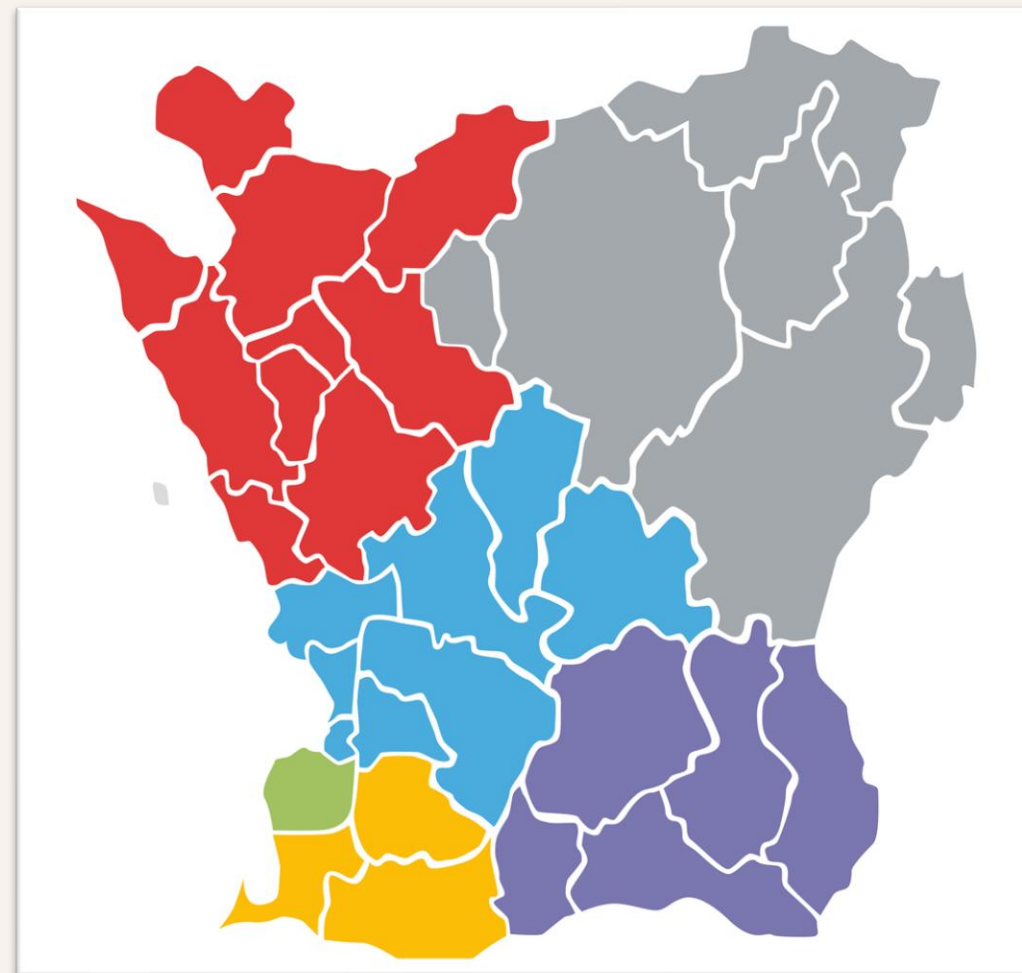
- Stödja genomförandet av planen
18 miljoner kr 2026, planering för 2027 pågår

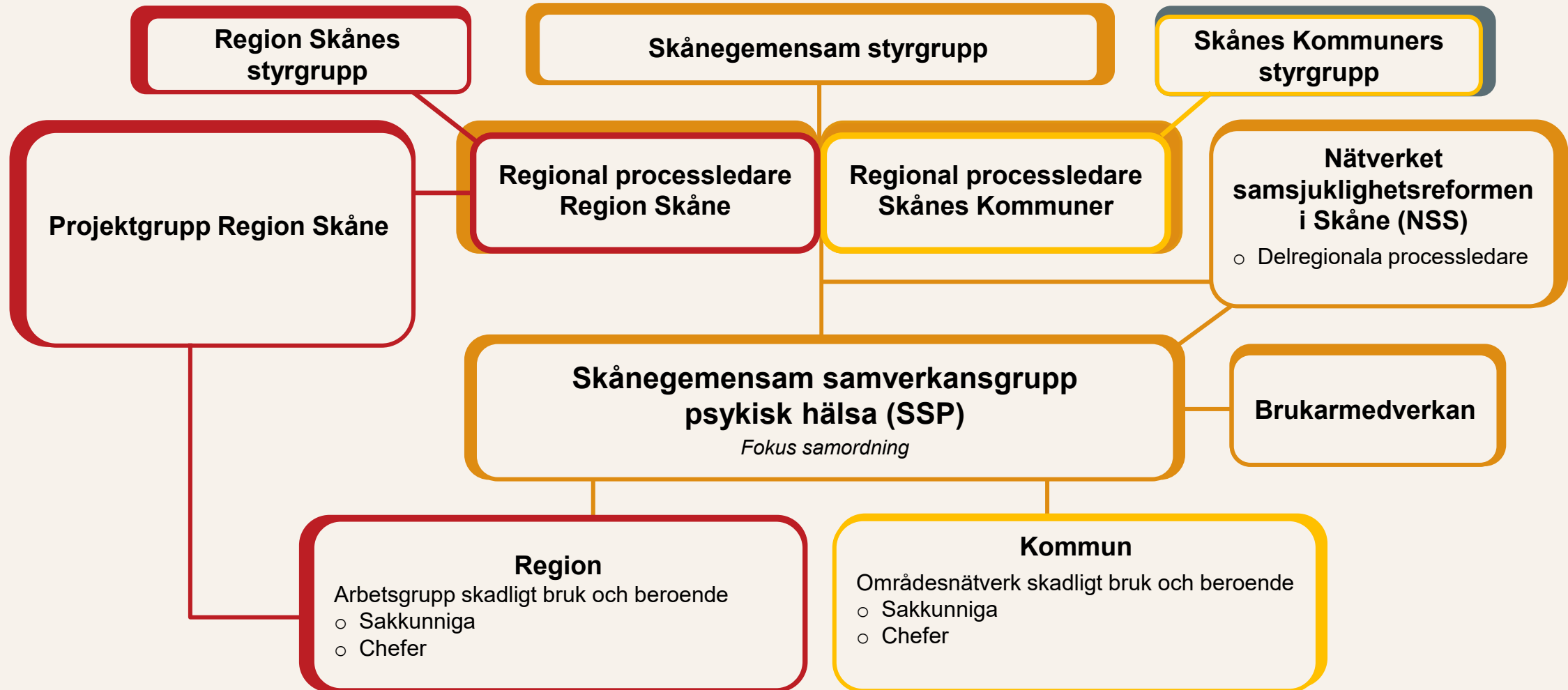
Detta görs i Skåne just nu

kring samsjuklighetsreformen

- **Förankringsarbete**
- **Projektdirektiv – framtagning av plan**
  - Kartläggning
  - Insatser och metod
  - Organisering
  - Ekonomi och juridik
  - Kompetensförsörjning
  - Kommunikation

Skåneövergripande organisering för samsjuklighetsreformen

Grupperingarna ovan kan tillfälligt förstärkas för att säkerställa rätt kompetens, mandat och representation

TACK FÖR IDAG!

PROCESSLEDARE: MARIE.WIHLSSON@SKANE.SE & PERNILLE.BRABRAND@HELSINGBORG.SE

Följ arbetet via Vårdgivare Skåne:

[Samsjuklighetsreformen i Skåne - Vårdgivare Skåne](#)

